

Danmarks store rutsjetur ned ad iværksætterranglister

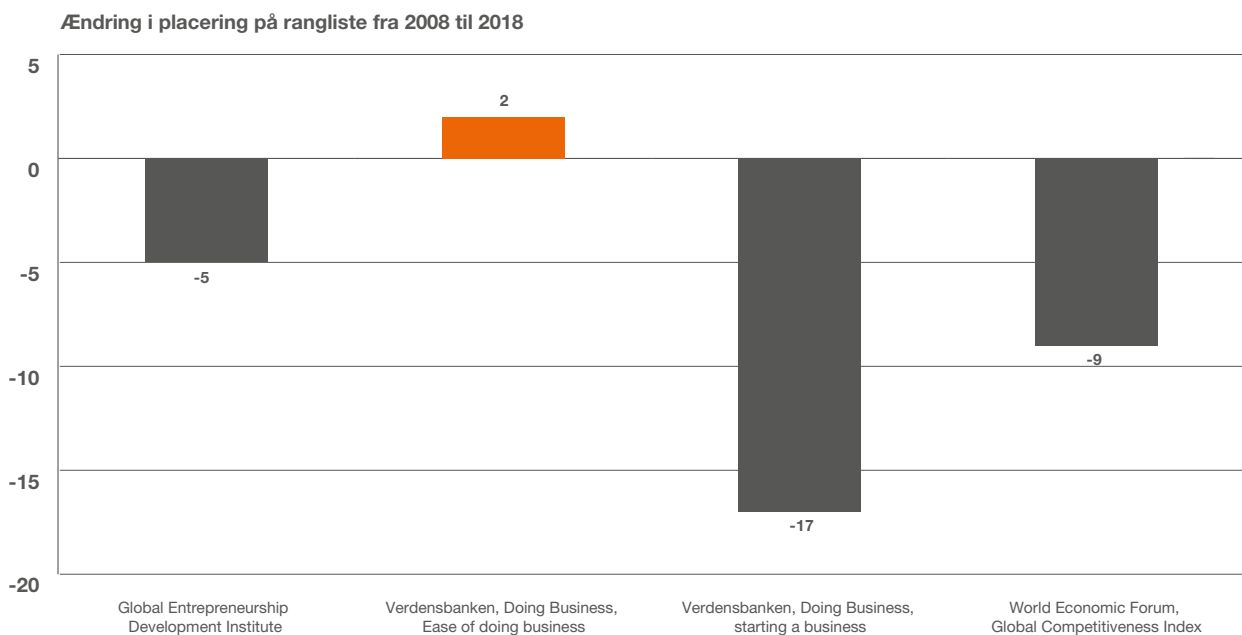
Danmark har taget en rutsjetur ned ad toneangivende internationale ranglister, der angiver vilkårene for at starte og drive virksomhed. En historisk stor nedtur, som har kostet Danmark velstand. Ambitionerne om Danmark som en iværksættarnation er skyhøje, men realiteten er, at iværksætteriet står stille i Danmark, og det har det gjort siden årtusindskiftet.

Det seneste årti har Danmark taget gevaldige rutsjeturer ned ad nogle af de mest prestigefyldte og toneangivende internationale ranglister, der måler et lands vilkår for at starte og drive virksomhed fra. Det gælder uanset, om der kigges på iværksætttermiljøet eller vilkårene for at håndtere iværksætteri i et globalt perspektiv, opstart af egen virksomhed eller virksomhedernes konkurrenceevne.

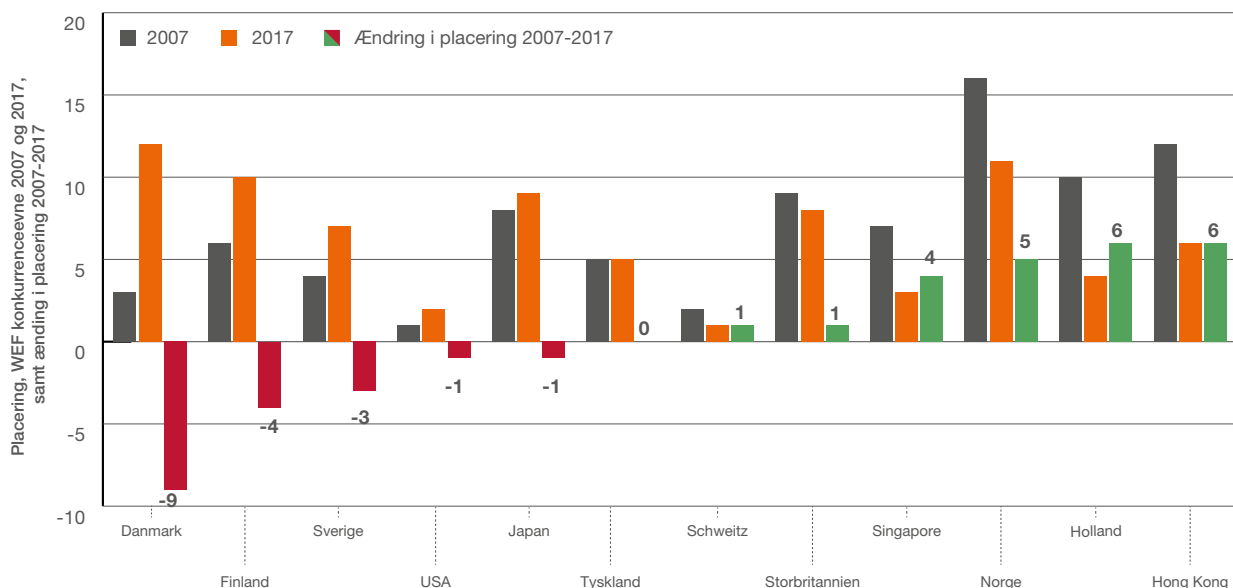
I 2008 indtog Danmark, ifølge Global Entrepreneurship Development Institute, med den højeste GEDI-score

nogensinde målt – 84,6 – en 1. plads, og Danmark var landet med verdens bedste iværksætttermiljø mod en 6. plads i den seneste måling. Nedturen på 12,5 procent på et årti er det største fald nogensinde, der er observeret for et land i top-10. Havde Danmark formået at holde den flotte score fra 2008, ville det have resulteret i en betydelig stigning i BNP. En højere score på indekset på bare 10 procent ville for Danmark betyde en stigning i BNP på 41,8 mia. dollar – svarende til cirka

Figur 1: Danmarks nedtur på internationale ranglister

Kilde: <https://thegedi.org/>, <http://www.worldbank.org/>, <https://www.weforum.org/reports>.

Figur 2: Danmarks konkurrenceevne halter efter vore naboers

Kilde: World Economic Forum, The Global Competitiveness Index, diverse årgange.

265 mia. kroner.¹

Verdensbanken har i 2017 kåret Danmark som det tredje bedste land at drive virksomhed i. Men et nærmere kig på tallene fra Verdensbanken viser dog, at Danmark kun ligger på 34. plads, når det kommer til vilkår for at starte en virksomhed.²

Bare på det seneste år er danskernes vilkår for at starte virksomhed dykket 10 pladser ned ad Verdensbankens rangliste – fra en 24. til en 34. plads. For at understøtte etablering af nye virksomheder i et land, er det vigtigt, at strukturerne og lovgivningen skaber gode vilkår for iværksætteri. Særligt hvis Danmark skal indfri statsminister Lars Løkke Rasmussens (V) mål fra 2009 om, at Danmark i 2020 skal være blandt de tre lande i verden med flest vækstiværksættere.

Danmark: Den største nedtur i konkurrenceevne

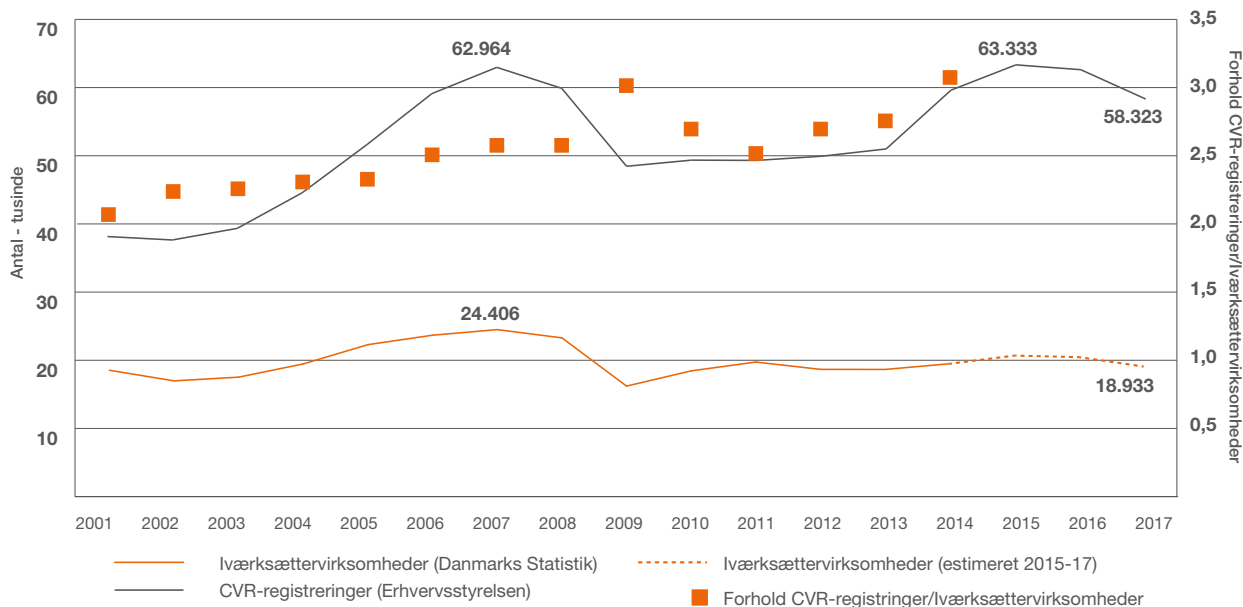
Senest indtager Danmark en beskedne 12. plads blandt 137 af verdens lande ifølge World Economic Forums (WEF) opgørelse af konkurrenceevnen. Sverige, Tyskland og Storbritannien præsterer alle bedre. Også andre små lande som ligner os, såsom Norge, Finland og Holland ligger bedre. Danmark burde som Schweiz – der ligger nummer ét på listen – have alle forudsætninger for at ligge helt i toppen – eller i det mindste i top 10.

Uanset om vi kigger øst, vest, nord eller syd er vores naboer bedre placeret i forhold til konkurrenceevne. Det seneste årti har Danmark stået for den største nedtur blandt de førende lande, når World Economic Forum (WEF) ranglister landenes konkurrenceevne. Danmark er rykket fra en 3. plads i 2007 til en 12. plads i 2017. De ni pladser ned ad ranglisten over konkurrenceevne – og dermed ud af top 10 – som Danmark har præsteret de seneste 10 år, er ikke set i noget andet land.

Stilstand i iværksætteriet

Iværksætteriet står stille i Danmark, og det har det gjort siden årtusindskiftet. Uanset betydeligt politiske fokus har det ikke fået flere danskere til at springe ud som iværksættere. Til trods for, at der bliver oprette mange CVR-numre, er der ingen udvikling at spore, når man kigger på de reelt nye og aktive virksomheder, iværksættervirksomhederne. I 2001 dækkede hver anden CVR-registrering over en iværksættervirksomhed. Sådan er det ikke længere. Iværksættervirksomhederne udgør i dag kun en tredjedel af alle nyregistrerede virksomheder.

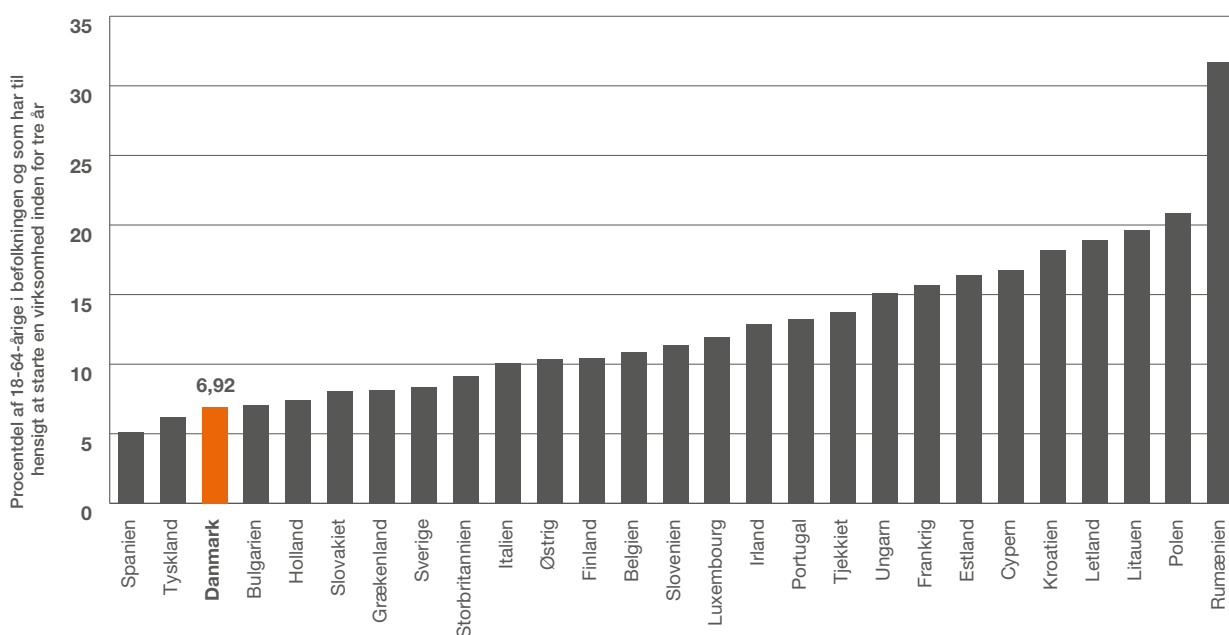
Niveauet for dansk iværksætteri ligger nogenlunde fast på ca. 20.000 iværksættervirksomheder årligt. Der kan konstateres et lille positivt udsving op til finanskrisen og et lille efterfølgende dyk efter krisen, men ellers er

Figur 3: Iværksætteriet står helt stille

Kilde: <https://erhvervsstyrelsen.dk/aktuelle-tal>

niveauet nogenlunde fast. Antallet af nye iværksættere er omtrent på samme niveau i 2014, som det var i 2001. Hen over de seneste 15 år svarer det til et gennemsnit på cirka 19.700 iværksættere per år i perioden. Såfremt de senere års nedgang i antallet af CVR-registreringer er en indikator for det aktuelle antal iværksættervirksomheder, så er der kun omtrent 18.900 iværksættervirksomheder i 2017. Det svarer til et fald på knap 25 procent i antallet af iværksættervirksomheder siden niveauet toppede i 2007.

Andelen af danskere, der har intentioner om at starte egen virksomhed, ligger lavt i sammenlignet med de øvrige Europæiske lande. Faktisk tredje lavest i EU-28. Gode vilkår for at drive og starte selvstændig virksomhed helt afgørende, hvis flere skal have mod og lyst til at starte egen virksomhed. Fokus bør være på at skabe gode betingelser for små selvstændige i form af færre byrder, mindre kontrol, lavere skatter og fjernelse af afgifter.

Figur 4: Kun få danskere har intentioner om at starte virksomhed

Anm.: Figuren viser "Entrepreneurial intentions". Procentdel af 18-64-årige i befolkningen og som har til hensigt at starte en virksomhed inden for tre år. Data er for 2016. For Rumænien og Belgien er data fra 2015, for Danmark og Litauen er data fra 2014 mens data for Tjekkiet er for 2013.

Kilde: <http://www.gemconsortium.org/data/key-aps>

Fakta om indeksene:**GEDI – Global**

Global Entrepreneurship Index (GEI) laves hvert år af The Global Entrepreneurship and Development Institute i Washington. Hvert lands præstation, som måles på 14 forskellige parametre, måles op imod de i alt 137 medvirkende lande, hvilket giver et billede af iværksætttermiljø og -vilkår i de enkelte lande, men også hvordan landene håndterer iværksætteri i et globalt perspektiv. GEDI's årlige indeks bygger på en blanding af individuelle mål samt institutionelle mål.

WEF – Global Competitiveness Index

World Economic Forum måler på 114 indikatorer i 137 samfund verden over. Indikatorerne måler på den basale samfundsindretning, den måler på hvordan uddannelse, samhandel, skatter, arbejdsmarked mv. indrettes – og der måles på innovation og forretningsudvikling. Det samlede resultat udtrykker konkurrenceevnen.

**Ease of doing business, Verdensbanken
- Doing Business**

Verdensbanken ranglister 190 lande efter deres rammevilkår for at drive virksomhed. 10 parametre danner grundlag for ranglisten.

**• Starting a business – Verdensbanken
– Doing business**

Et parameter i Verdensbankens rangliste er opstart af virksomhed. Her måles der på procedurer, tid og omkostninger, det kræver for en mindre eller mellemstor virksomhed at starte op og fungere formelt.

Redaktion:

Troels Krog - troels.krog@ase.dk

Tina Kongsoe - tina.kongsoe@ase.dk

Fie Rockhill - fie.rockhill@ase.dk

Astrid Søborg - astrid.soeborg@ase.dk

Lone Vibe Nielsen - lone.vibe.nielsen@ase.dk